

TÖBB FENYTI! MORE LIGHT!

MEHR LICHT! – A LEGENDA SZERINT EZEK VOLTAK GOETHE UTOLSÓ SZAVAI. AMIKOR SÖTÉTEBBEK A NAPPALOK ÉS HOSSZABBAK AZ ÉJSZAKÁK, AKKOR A NAGYVÁROS ÚJ ÉLETRE KEL. A KARÁCSONYI FÉNYEKRŐL ÁCS GÁBOR, AZ EURÓPAI NAGYVÁROSOK RAJONGÓJA ÉS TITKAINAK ISMERŐJE FOGLALTA ÖSSZE BENYOMÁSAIT.

Szöveg Text Ács Gábor

Fotó Photography Liz Mayer, PressArchive, Shutterstock

2.

1.

Azt hittem, hogy belemegyünk egy esernyőbe, vagy ránk esik egy ajándékos doboz. Elég gagyi volt, hogy karácsonyi kivilágítás címén csak ezt a két motívumot tudták kitalálni, az egész Oxford Street fölött esernyők lógtak, és dobozok. Mégis csodálatos volt a londoni emeletes buszok egyikének tetején ülni, a rengeteg parányi utcai izzó magasságában. Mintha egy videoklipben fordultunk volna a fényárban úszó Regent Streetről a brit lobogó színeivel kivilágított Marble Arch felé, az addigi csillagocskákat és jégkristályokat felváltották az esernyők és dobozok. De miért pont esernyők?! Hogy pattan ki valakinek az agyából, hogy ezeket a borzalmas motívumokat lógassák fel utcához? Mint idehaza. Utcánként csak és kizárólag egyféle minta az összes lámpaoszlopon: fényangyalok a Váci utcában, üstökösök a keresztutcákban, harang a Kiskörúton, fényt formáló fényfüzerek a Batyin. Ezen a ponton vallom be, hogy az utóbbit nagyon szeretem, hiszen a téren már december elején megjelennek a fényóráusok, akik éjszaka is ott vannak. Hol is lenne jobb helyen a fényfákat formáló fényfüzér, mint a karácsonyfa-árusok fölött? Na, erre tavaly lecsérélték ugyanolyan angyalokra, mint a Váci utcában, köszi. Át is bicikliztem az Andrássy útra, a karácsonyi fényekben varázslatosabb, mint a párizsi Champs-Élysées. Emlékszik még valaki, hogy milyen volt az eredeti változat, hosszú-hosszú évekkel ezelőtt? A fák törzsét mint egy ruhaszártó kötél kötötte össze egy egysoros izzósor, ami végigfutott az Erzsébet

tértől egészen az Oktogonig. Milyen elegáns, volt, mint egy királynő dekoltázsán a gyöngysor! Aztán a magukra valamit adó üzletek fényfüzerekkel kezdték betekerni az előttük álló fákat, mígnem az egész Andrássy ilyen lett. Bizony, egyszerre a divat és a fény fővárosával, Párizssal, ahol a Concorde tér és a Diadalív közötti fasort világítják ki ugyanígy – csak ott már a színekkel is játszanak. Persze kell is, mert mindig van valami zsbívásár a Champs-Élysées elején, amit nem árt feldobni színes izzósorokkal, de az Andrássy úton az Opera, a Párizsi Nagyáruház, és a neoreneszánsz palotásor eleganciájához sokkal jobban passzol a sárgásfehér fényár. A budapesti karácsonyi kivilágítás szép lassan világszínvonalú lett. A Vörösmarty tér fényei meszeszerűbbek, mint a londoni Leicester Square-é. A bazilika előtt, a Szent István téren álló karácsonyfa és jégpálya pont olyan atraktív, mint a Somerset House udvarán ugyanez látvány – a pink és kék reflektorok árnyalatai is hasonlóak. A Fashion Street palotáinak ugyanúgy tündérország feelinget adnak a bőkezűen felaggatott fénysorok, mint a kirakatairól év közben is híres Selfridges homlokzati oszlopsorának. Szerencsére a karácsonyi kivilágításra nem igaz a mondás az ékszerek eleganciájáról, miszerint a kevesebb több. Ellenkezőleg! Látva, hogy a Duna-parti szállodasor zömök tömbjei mézeskalács-házikókká változnak a tetőről sűrűn aláhulló fényzuhatoktól, azt kívánjuk, bárcsak egész évben világítana a milliányi kis izzó, LED-es fénysor, sőt!

3.

1. London
London
2. Bécs
Vienna
3. Champs Elysées, Párizs
Champs Elysées, Paris
4. Champs Elysées, Párizs
Champs Elysées, Paris
5. Katalán-tér, Barcelona
Plaça Catalunya, Barcelona
6. Fashion Street, Budapest
Fashion Street, Budapest
7. Fashion Street, Budapest
Fashion Street, Budapest
8. Szent István bazilika, Budapest
St. Stephen's Basilica, Budapest

6.

4.

5.

Fényfüggönyök, fényhálók, swing lightok, fényjégcsapok és a még viszonylag újdonságnak számító ice fallnak nevezett csepegő jégcsapok. A Nizza Csillagának nevezett pláza (Nice Étoile) előtti utcaszakason sok éve annyira látványos fénydekorációt húztak a Jean Médecin sugárút fölé, hogy állandó fényeffekt maradt a kék és a türkiz árnyalataiból készített fényjáték. Idehaza egy-egy étterem „felejtí” ablakában a karácsonyi fényfüggönyöket jóval az ünnepek után is, és nem véletlenül. Az apró pontocskák függetlenül attól, hogy mekkora világvárosban látjuk, falusiasan hívogatóvá tesznek minden ablakot. Mintha csak egy alpesi hűtéhez vinne az utunk, az odabenn ránk váró barátságos meleg ígéréteve; vagy akár odakinn, a nyílt utcán, amilyen szemfényvesztésre csak a bécsiek képesek! Gigantikus kristálycsillárokat idéznek az ügyesen meghajlított fényfüzerek, amelyek a Graben fölött himbálózva egy schönbrunni bálteremmé változtatják a Stephansdomtól a Hofburg felé elterülő széles sétateret. Ide épp ezért nem is állítanak a Vörösmarty térihez hasonló vásáros házikókat, a báltermi fényekhez a forralt italok, a szabadtéri koncertek és a tánc passzol. Lassan a fényfestés is bekúszik a karácsonyi kivilágítás eszköztárába, a legszebb példáját pont a már emlegetett Stephansdomban láttam tavaly. Az egész templombelsőt beborítva azokból a színekből vetítettek foltokat a falakra és oszlopokra, amelyek nappal a templom padlójának kövezetén jelennek meg, amikor a napfény a festett üveglakokon keresztül beáramlik. Elsősorban a sötét és világos lila, a citrom- és narancssárga, valamint az eget idéző kék. Ámulatba ejtő ünnepi fényköntös! Ehhez foghatóan csak egyszer akadt el a lélegzetem Budapesten, amikor egy hajszálvékony fénycsíkot húztak végig az I. kerületi Iskola utca kandelabersorának magasságában. Kérdeztem, mivégre? A fényszalagot felhelyező kis csoport azt válaszolta, hogy egykor az utcában lakó Cseh Tamás gyakran sétált erre, a fénycsík azt szimbolizálja, hogy amíg bennünk él a zenéje, ő is itt jár közöttünk.

For a moment I thought we are going to bump into an umbrella or get hit on the head by a gift box. For a moment it seemed rather lame, that covering it all in umbrellas and boxes was the only motive they could come up with, to decorate the entire Oxford Street. Yet it was mesmerizing, sitting on top of a double-decker, at eye level with the myriads of small light bulbs. While we turned from Regent Street, which was flooded in light, onto Marble Street, lit up in colours of the Union Jack, and where the little stars and ice crystals were replaced by the aforementioned umbrellas and gift boxes, we felt like in the middle of a music video. But why on Earth the umbrellas?! What can make anyone think it's a good idea to display this horrendous shapes along entire street sections? Just like back home, where every street has strictly one pattern on each and every lamp post: glowing angels on Váci street, comets in the side streets, bells on Kiskörút, and Christmas

if not above the heads of merchants selling the trees, right? Apparently not exactly, as last year these were replaced with the angels already familiar from Váci street. Thanks a lot. With this rather disappointing development lingering in my mind, I cycled over to Andrásy street, which in Christmas decorations can be way more enchanting, than the Champs-Élysées in Paris. Does anyone remember, what the original attempts looked like, several years ago? The tree trunks were connected by clothesline-like, single row lights, stretching from Erzsébet square all the way to Oktogon. Oh, how elegant it was, like a pearl necklace on a princess' décolleté! But then, the more ambitious shops and retailers started covering the trees in front of the with more and more Christmas lights, until the entire Andrásy street ended up illuminated. Indeed, this all happened at the same time as it did in the capitol of fashion and light, where the avenue between

MORE CHRISTMAS LIGHTS

tree shaped light strips on Batthyányi square. At this point I have to admit, that I rather adored the last option, as Christmas tree vendors show up around here at the beginning of December already, and tend to stay open late into the evening. And where else would a Christmas tree shaped decoration be appropriate,

Place du Concorde and Arc de Triumph is lit up in the same manner – although there, they already started playing with colours too. And this most certainly is needed, as there always seems to be some sort of rag-fair at the beginning of Champs-Élysées, which needs to be pepped up with colourful lights, but on

7.

MEHR LICHT! LEGEND HAS IT, THAT THESE WERE THE LAST WORDS OF GOETHE. WHEN THE DAYS GET GLOOMIER, AND THE NIGHTS LAST LONGER, BIG CITIES REANIMATE THEMSELVES IN A SPECIAL WAY. ENTHUSIASTIC KNOWER OF EUROPEAN CITIES AND THEIR SECRETS, GÁBOR ÁCS SHARES HIS THOUGHTS AND IMPRESSIONS ABOUT CHRISTMAS LIGHTS.

8.

Andrásy street, the elegance of the Opera, the Paris Department Store and the Neo-Renaissance row of palaces show much more in a yellowish light. The Christmas light decorations of Budapest slowly evolved to a world class level. Lights on Vörösmarty square are more mesmerizing than those on Leicester Square in London, the Christmas tree and skating rink in front of the Bazilika are just as attractive as the same arrangement in the court of Somerset House, and even the blue and pink shades of lighting seem to be similar at these two venues. The generously spread light strings in Fashion Street give the same fairy-tale atmosphere to the palaces, as to the pillars of Selfridges, otherwise famous for its shop fronts. Fortunately, the saying about jewellery, according to which, less is more, does not apply to Christmas lights. On the contrary! Seeing how the row of blocky hotel buildings on the riverbank morph into gingerbread houses, thanks to the dense waterfall of lighting strings hanging from the rooftops, one can only wish for the million little bulbs and LEDs to spread their light all year long! Curtains and matrixes of light, swing lights, icicles of light, and the dropping icicles called ice falls which are still considered a novelty. The street in front of the shopping centre

called the Star of Nizza (Nice Étoile) has been treated with such an exquisite light decoration, that the blue and violet illumination stayed for good. Back home in Hungary, some restaurants might „forget” to remove the Christmas lights, even long after the holidays, but certainly not by accident. Regardless of what city we are in, those little dots give any window a touch of inviting countryside cosiness. It's like walking towards an alpine cabin, with the promise of the comforting warmth inside. Or even outside, for that matter, on the open street. A trickery only the Viennese can truly pull off! Dangling over the Graben, mimicking gigantic crystal chandeliers, the craftfully bent light structures transform the wide pedestrian area stretching from Stephansdom direction Hofburg into a ballroom straight out of Schönbrunn. For this very reason, unlike in Vörösmarty square, visitors won't find a makers fair here, as hot drinks, open air concerts and dancing go much better with the ballroom like lighting. Recently another gimmick, projection mapping is making its way into the line of Christmas light decorations. The nicest example for this technique that I came across, happened to be at the already mentioned Stephansdom in Vienna last year. Patches of colours visible on the floor during the day as

a result of sunlight shining through the colourful windows of the cathedral, were projected on the walls and pillars, covering the entire interior. Primarily dark and light purple, yellow and orange hues and the blue of the sky reappeared in the night, creating an astonishing ceremonial robe of light! I can recall only one such breathtaking occasion in Budapest, when a nimble line of light was laid out in the height of the candelabras of Iskola street in the first district. I simply had to ask about it. The little group putting up the lights then told me, that singer songwriter Tamás Cseh, who once lived in these streets, often walked this way, and the line of light symbolizes, that as long as his music is living on with us, he himself will also be walking among us.